

<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2023.29.14>

УДК: 378.091.3

*Ван Цзін*¹

Проблема підготовки магістрів-вокалістів до художньо-творчої діяльності

У статті висвітлено актуальну проблему формування готовності магістрів-вокалістів до художньо-творчої діяльності. Аналіз наукової літератури за напрямом досліджуваної проблеми дозволяє нам виявити значущі аспекти та сутнісні характеристики підготовки магістрантів-вокалістів до художньо-творчої діяльності. Бажаний формат сучасного фахівця характеризується за ознаками універсальності, зокрема, вокаліста-виконавця, який досконало володіє голосом, орієнтується в манерах виконання різножанрового й різностильового репертуару. Сучасний вокаліст-виконавець відповідно володіє індивідуальним творчим підходом у створенні художнього образу виконуваного вокального твору за іміджевими ознаками. Удосконаленню процесу фахової підготовки магістрів-вокалістів сприятиме підготовка до художньо-творчої діяльності, які в процесі подальшої фахової самореалізації будуть готові до ведення культурного діалогу зі слухачами. В цілому це сприятиме формуванню культури слухацької аудиторії підростаючого покоління шляхом упровадження новітніх форм фахової самореалізації вокаліста-виконавця.

Ключові слова: фахова підготовка, магістри-вокалісти, художньо-творча діяльність, творча самореалізація, культурний діалог.

Вступ. Підготовка фахівців новітнього формату з притаманними особистісними якостями, такими як активність, ініціативність, креативність, комунікабельність, мобільність, самостійність, які будуть допомагати адаптуватися підростаючому поколінню до змінних умов, гостро стоїть перед освітянами вищої школи. Цілком зрозуміло, що формування вищезазначених якостей постійно оновлюючої кваліфікаційної характеристики у професійній діяльності фахівця вимагає проєктування нових методичних розробок щодо формування діяльнісних умінь, які збагачують систему вітчизняної музично-фахової освіти.

Згідно прогресивних стратегічних завдань модернізації мистецької освіти, спрямованості на оновлення її змісту, науково-педагогічна спільнота покликана досліджувати та впроваджувати у практику методичні засади формування творчої компетентності фахівців. До складових творчої компетентності, згідно з концепцією креативності, О. П. Щолокова відносить: здатність до виявлення проблеми; здатність акумулювати різні ідеї; здатність гнучко реагувати на різні професійні обставини; оригінальність художнього мислення; здатність удосконалювати завдання, додаючи кожного разу нові деталі; здатність збагачувати свій досвід, тобто здійснювати аналіз і синтез [14, с. 9].

Дослухаючись до авторитетних думок сучасних науковців слід зауважити, що мистецтво як феномен художньої творчості наділене потужним «людино-творчим (як методологічна основа формування творчої індивідуальності), культуро-творчим (вираження змістовно-творчого аспекту людської діяльності), художньо-творчим (творення художніх образів), життєтворчим (розуміння власного життя як творчості) та творчо-розвивальним (як процес розвитку ідей, осмислення образів із перетворенням елементів реальності на щось нове) потенціалом для формування цієї інтегративної системи якостей у кожного, хто цілеспрямовано залучається до його опанування (за О. Леонтєвим).

¹ Український Державний університет імені Михайла Драгоманова, <https://orcid.org/0009-0008-4565-6130>

Аналіз останніх досліджень і публікацій за обраною тематикою. Актуальні питання можливих перспективних напрямів розвитку мистецької освіти в Україні спрямовуються у бік особистісно-орієнтованого впливу педагогічних кадрів на підростаюче покоління, зокрема й засобами художньо-творчої діяльності вокаліста-виконавця. Адже неперевершеною за своїм впливом є безпосередня практика проведення виховних заходів вокально-виконавського спрямування, яка сьогодні набуває популярності та підтверджує свою актуальність. Запропоновані педагогічні позиції виокремлення ефективних складників естетичного розвитку підростаючого покоління засобами концертного або публічного виконавства варіюються (О. Берестенко, Ю. Борєва, Т. Грінченко, Т. Жигінас, Г. Ніколаї, О. Отич, Г. Падалки, М. Кагана, І. Ковальчука, Г. Шевченко, О. Щолокова та ін.), постійно збагачуються та продовжують оновлюватися.

Проблемам художньо-творчої діяльності присвячено дослідження Т. Грінченко, С. Гурова, С. Ковальнової, Г. Кондратенко, Л. Онофрійчук, О. Отич, Н. Соболь та ін. Педагогічні основи художньої творчої діяльності, складової професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя музики досліджували В. Бутенко, А. Козир, Лю Цяньцян, О. Палатайко, Ю. Шевченко, О. Щолокова та ін.

Визначення поняття «художньо-творча діяльність» у сучасних наукових джерелах є важливим аспектом дослідження проблеми формування готовності магістрів-вокалістів до художньо-творчої діяльності. Зокрема слід вказати на визначення поняття «готовність» та суміжне поняття «готовність до діяльності», яке тлумачиться в декількох значущих аспектах. Суголосними до нашого дослідження є наступні аспекти: зосереджене бажання, або згода виконувати діяльність; відповідне психологічне налаштування на цю діяльність; стабілізаційний стан, змобілізованість (психологічна і психофізіологічна готовність усіх систем людського організму до виконання певної діяльності) [1]. Це надає нам можливість представити вагомі складники філософської, психологічної, педагогічної спрямованості у розгортанні дослідження за напрямом підготовки магістрів-вокалістів до художньо-творчої діяльності.

Завдяки плідним здобуткам вітчизняних науковців актуальна тематика розкрита у працях К. Зуб, А. Козир, Л. Масол, Н. Миропольської, О. Олексюк, О. Отич, О. Ростовського, О. Рудницької, С. Сисоєвої, Н. Старовойтової, Г. Падалки, О. Щолокової та ін. Аналіз їх праць надає нам впевненість щодо реального потужного педагогічного впливу художньо-творчої діяльності фахівців, ефективним та вагомим складником якої виступає й вокально-виконавська діяльність. Тому, можна вважати, що актуальність обраної нами проблеми – беззаперечна.

На думку К. Зуб, «художньо-творча діяльність належить до специфічного виду естетичної діяльності, продуктами якої є твори мистецтва та професійне вміння оптимізувати всі види навчально-виховної діяльності, спрямувати їх на всебічний розвиток та удосконалення особистості» [4, с.198].

Визначення поняття «художньо-творча діяльність», створює перспективу для вивчення процесу та передбачення результату підвищення загального рівня розвитку особистості, яка має емоційно-художній та інтелектуальний потенціал у сприйманні, самостійному створенні та втіленні творів мистецтва у різних формах власної професійної творчості. Під професійно-творчою діяльністю ми розуміємо таку діяльність, яка має творчу складову та творчу активність особистості доступними засобами, а саме засобами вокального виконавства з використанням інноваційних методів естетичного впливу на слухацьку аудиторію. Ідея

підтримується нашим передбаченням, що професійна діяльність творчої особистості спрямована на творчу активність та пошук нових засобів само-презентації вокаліста-виконавця в художніх формах.

Художньо-творча діяльність розглядається науковцями як «вид активності, що має потенціал для самоактуалізації особистості, спрямований на створення та сприйняття творів мистецтва», а також на репрезентацію продуктів художньої творчості, з метою генерування нових смислів (за К. Калюжною), внесення новизни в уже наявний продукт діяльності (результат) засобами художнього засвоєння світу (за О. Гаврилук).

Проблема готовності особистості до професійної діяльності розкривається у дослідженнях Н. Кузьміної, К. Платонова, В. Сластьоніна, Д. Узнадзе та ін. Формування професійних творчо-виконавських якостей у фаховій підготовці майбутніх вчителів музичного мистецтва висвітлено у дослідженнях Л. Василенко, Л. Гусейнової, А. Козир, Л. Лимаренко, Н. Мозгальнової, В. Фрицюк, О. Щолокової та ін.

Мета публікації полягає у розкритті перспективного напрямку підготовки магістрів до вокально-виконавської художньо-творчої діяльності.

Основний виклад матеріалу. Вважаємо, що необхідно уточнити визначення поняття «художньо-творча діяльність», у відповідності з обраним перспективним напрямом дослідження. На думку науковців така діяльність полягає в успішній організації різновидів навчально-виховного процесу естетичного спрямування засобами різних видів мистецтва та в отриманні відповідних результатів, які залежать від певних професійно-творчих знань, умінь, навичок і особистих якостей.

Художньо-творча діяльність є складним, полі-структурним утворенням, продуктом прояву якої є поєднані духовно-естетичні цінності (закарбовані у творах мистецтва). Означена діяльність має усвідомлений характер і є вираженням людської активності особистості. Зазначимо, що будь-яка професійна діяльність включає елементи творчості, але художня діяльність є особливим видом людської діяльності, в якій творчість стає основою, виступає продуктом художньої діяльності. Її матеріалізованою формою виступають твори художньої творчості. У процесі художньої діяльності розвиваються і формуються творчі здібності людини.

З огляду на це, художньо-творча діяльність відноситься до специфічного виду діяльності й розглядається в першій площині як діяльність, що знаходить своє вираження у створенні творів мистецтва, у другій – творче виконання, яке в кінцевому розумінні спирається на здатність сприймати та викликати різні за силою та глибиною почуття, сприяти роботі творчої уяви, створювати уявлення, стимулювати та спрямовувати саму діяльність» [13, с. 108-109].

Музично-виконавська діяльність відноситься до найбільш досліджуваних і, одночасно, загадкових сфер музичного мистецтва, в якій зібрані відповідні грані обдарованості особистості. В сучасній музичній педагогіці виконавство розглядається як вид діяльності, який є способом реалізації знань, умінь, навичок передачі композиторського задуму, форми усвідомлення стилю-задуму, особистісного емоційно-чуттєвого відображення творчого продукту переосмисленому та ретрансльованому.

Слід зазначити, що вокальне виконавство завжди плекало своєрідні традиції вокальних шкіл, які збиралися у неповторне суцвіття протягом століть. Вони мають власну специфіку, адже сприяють досягненню гармонії у використанні такого унікального інструменту як людський голос, який розвивається у традиціях певної

вокальної школи, співвідноситься з індивідуальними гендерними особливостями, має характер змінності, наприклад урахування періоду визрівання голосу за віком, індивідуальних характеристик щодо стану здоров'я, психофізіологічних особливостей та ін. Зазначені методики стали вагомим внеском у вокальну педагогіку, заклали підвалини ефективного співацького розвитку особистості.

Сучасне вокальне виконавство (канонічне, академічне, класичне) сформовано на традиціях вокального виховання та розвитку, дуже відрізняється від традиційного уявлення щодо творчі вияви фахівців, спрямованих на творчу публічно-виконавську діяльність. Бажаний формат фахівця новітнього формату, зокрема й вокаліста-виконавця, на сьогодні характеризується за ознаками універсальності, який досконало володіє голосом, орієнтується в манерах виконання різножанрового й різностильового репертуару. Сучасний вокаліст-виконавець відповідно володіє індивідуальним творчим підходом у створенні художнього образу виконуваного вокального твору за іміджевими ознаками: впізнаваності, неповторності, унікальності, а тому і потребує осмислення саме іміджевих ознак виконавця, артистично виконуючого новітні творчі завдання. Сучасний митець яскраво проявляє сценічний імідж, що на сьогодні виступає діяльністю інноваційною, відповідно до ознак вокально-виконавського мистецтва ХХІ століття, яке увібрало вміння співака використовувати різні манери співу, полі-художні й полі-стилістичні прийоми донесення продукту вокальної творчості до слухача.

У співвідношенні до вищезазначеного, особливого значення ми надаємо процесу підготовки магістрантів-вокалістів з Китаю, адже саме вони можуть художньо-представити вокальні твори двох культур, відмінних за співацькими джерельними ознаками, що надзвичайно є цікавим і художньо-змістовним, наприклад, виконання вокальних творів у різних виконавських манерах, української вокальної школи, китайської традиційної вокальної школи та новітнього напрямку «китайське бельканто».

Сучасний вокаліст-виконавець у своїй художній творчості майстерно використовує новітні технології, фонограми, звуко-підсилюючу апаратуру та ін., що значно підсилює особистісні засоби вокально-виконавської діяльності, а набуті вміння допомагають магістру вокалісту-виконавцю, який відчуває мистецькі реалії та нагальні потреби сучасності, зреалізувати сформований художньо-творчий контекст, відповідний художньо-творчій діяльності вокаліста-виконавця новітнього формату.

На загальних засадах попереднього аналізу виявлено, що фахова підготовка магістрантів-вокалістів мистецького напрямку у педагогічних університетах має свої специфічні напрями, особливо за вибором спеціальності.

Слід зазначити, що виконавська підготовка магістрантів – процес творчий, сповнений діяльнісно-творчими устремліннями та підготовкою художньо-творчих проектів виконавського гатунку для підтвердження рівня магістра-виконавських спеціальностей.

Похідними і значущими акцентами обраної тематики дослідження, виступає поняття «творчості», яке співвідноситься з поняттям «діяльність», проблема ж діяльності розроблена в багатьох наукових вітчизняних та зарубіжних дослідженнях, трактується у співвідношенні з предметом діяльності, адже «людина існує, розвивається та формується як особистість шляхом взаємодії з оточенням [2, с. 53],

Виявлено психолого-педагогічний контекст досліджуваної проблеми (за І. Бехом, Л. Виготським, Г. Костюком та ін.), згідно якого творчий процес – інтегративний, він поєднує окремі дії в певну систему поетапних операцій у процесі пошуку ідеалу-зразку в індивідуально-творчій діяльності, натомість процес художньо-творчої діяльності особистості полягає в єднанні свідомої осмисленої діяльності.

Важливими для нашого дослідження є психофізіологічні механізми процесів творчості, що досліджувалися Дж. Гілфордом, А. Маслоу, К. Роджердсом, Е. Фроммом. Вчені зробили певні узагальнення щодо закономірностей творчості. Зокрема, цінний для нашого дослідження висновок надається в сучасних дослідженнях індивідуальної діяльності мистецького спрямування, що має глибинну природу, приховану в особистості, її індивідуально-інтелектуальних ознаках та здібносних, а саме «творча діяльність є індивідуально-вираженою», тож розвиток діяльності та розвиток особистості знаходяться в діалектичному взаємозв'язку [12].

Основною метою процесу формування готовності магістрантів-вокалістів до художньо-творчої діяльності є передбачуваний результат ефективного виконання даного виду діяльності, де в центрі знаходиться творча особистість магістранта-вокаліста (майбутнього вокаліста-виконавця), здатного до активної творчості, зосередженого на спрямованому розповсюдженні цінностей вокальної культури, ретрансляції власних сольних вокальних програм в освітньому середовищі рідної країни (України, Китаю).

Вокаліст-виконавець повинен засвоїти чимало канонів типового, повторюваного, сталого, але у творчості постійно відбувається процес непередбачуваного на що потрібно відповідним чином реагувати та вміти корегувати як виконавський процес так і власні вокально-технічні відчуття. Мобільність адаптивного характеру – яскрава ознака сольного-виконавської практики, в якій присутня варіативність, індивідуальність, адже художня творчість в кожному окремому випадку є своєрідною, зв'язаною з характером творчості, спрямованою на якісний результат. Наприклад, О. Зуб вважає, що це якість «інтуїтивно-обраного вирішення певної проблеми, яка залежить від досвіду, знань, умінь, майстерності та творчого підходу до своєї професійної діяльності. Процес творчості передбачає: вміння вільно застосовувати відомі дидактичні засоби в нових... ситуаціях; здатність до творчого підходу оптимального знаходження вирішення проблемної ситуації, знаходження нових, нестандартних, імпровізаційних шляхів», як прояву готовності до творчої діяльності, «оптимізація художньо-творчої діяльності ... розширює життєвий та художній світогляд студентів, сприяє збагаченню їхнього музично-театрального тезаурусу, підвищує рівень емоційної сприйнятливості, розвиває у них здатність до оцінювання естетичних явищ, активізує художньо-креативні здібності, має значний потенціал для формування навичок творчої співпраці... яке сповнене відчуттями естетичної насолоди від художньої творчості, осягнення краси в інтегративному поєднанні різних видів мистецтв та ін.» [4, с.142].

Важливим змістом сповнений процес художньо-творчої діяльності, який виконується студентом-магістрантом, який, на думку А. Козир, має певні «інтегральні особливості: спрямованість, компетентність і гнучкість та обумовлюють ефективність творчо-педагогічної праці, в якій розвиток та саморозвиток – динамічний, безперервний процес само-проектування особистості [5]. Само-проектування майбутнього магістранта відбувається за певних умов, коли наявними стають результати осягнення спеціальності та вивіряється стратегія

спрямованості на діяльність, тому «роль та значення художньо-творчої діяльності особливо зростає у студентські роки, адже важливою для даної вікової категорії постає потреба втілення в об'єктивній дійсності внутрішніх цінностей, що породжує відповідну самосвідомість, окреслює коло інтересів та відкриває шлях до самостійної предметно-пізнавальної діяльності.

Вітчизняний науковець О. Гаврилюк висловлює слушну думку, що суб'єктність, яка спрямована на творчу активність в освітньому процесі, сприяє особистісному та фаховому вдосконаленню, яке досягається завдяки таким характеристикам особистості, як ініціативність, креативність, рефлексія, потреба в самореалізації та реалізації власних творчих здібностей [2].

Для виконання художньо-творчої діяльності необхідно мати специфічні особистісні якості суб'єкта діяльності, який виступає у ролі творця нового – це, перш за все, образне мислення, художньо-творча уява, художньо-творча фантазія, креативність у вирішенні творчих завдань, прагнення до естетично-гуманістичної трансформації (себе, оточення), емпатійності, лабільності тощо.

У педагогічному ракурсі надано визначення діяльності (за С. Сисоєвою), яка трактує її як основу творчості, а творчі можливості як ті, що відображають індивідуальні особливості прояву творчих якостей особистості фахівця і зумовлюють його здатність до творчості, забезпечуючи розвивальну дію особистості з навколишньою дійсністю [10, с.73]

На думку вітчизняних дослідників [3] основною характеристикою художньо-творчої діяльності є її усвідомленість. Художньо-творча діяльність відтворює індивідуальну своєрідність конкретної особистості і проявляється в комплексному варіативному використанні теоретичних знань і практичних умінь; баченні нової проблеми в знайомій ситуації, її розв'язання різними методами; самостійному комбінуванні й перетворенні відомих способів діяльності на нові; творчому використанні різних поєднань засобів і прийомів навчання і виховання; застосуванні в певних випадках нових способів розв'язання творчих завдань.

Натомість художньо-творча діяльність магістра-вокаліста спрямовується на здобуття певного естетичного впливу на свідомість слухачів та згодом продовження планового, що є більш ефективним від епізодичних, концертних виступів, тематично пов'язаних між собою за певним планом-естетизації культурного простору своєї вокально-виконавської творчості для досягнення ефекту художньо-творчого впливу на слухачів (залучаючи до концертного виконання різні засоби художнього впливу: інтерактивні технології – відео-огляд музеїв Світу, вплітання у канву вокального виконавства відповідних до тематики відео-переглядів мистецьких артефактів, збереження «атмосферності» заходу, використання ідей перформансу у власних творчих вокально-виконавських проєктах тощо).

Слід зазначити, що перформанс (performance art) – це вид мистецтва, який визначається процесом, розвивається у часі та передбачає активну участь творця і, таким чином, звертає увагу на взаємовідносини між митцем, роботою та глядачем. У постійно змінному середовищі роботи творчого гатунку набувають багатозаровості та міждисциплінарності, що безсумнівно, відповідає рівню розвитку медіа, є ідеальним засобом спілкування з публікою в режимі онлайн, який дозволить донести це мистецтво до сучасників та глядачів майбутнього [15].

Особливу роль у даному аспекті відіграє взаємозв'язок всіх значущих складників художньо-творчої діяльності за спрямуванням: суб'єкт художньо-творчої діяльності; потреба в естетичному освоєнні дійсності; створення цілісного

образу дійсності (художнього образу); творчий продукт (новий образ) результат діяльності; нова форма репрезентації творчого продукту тощо.

Художньо-творча діяльність майбутніх фахівців музичного мистецтва зумовлюється цілеспрямованим розвитком потреб, інтересів, мотивів, творчої спрямованості особистості та характеризується наявністю змістової (синтезу спеціальних професійних знань з психолого-педагогічних, музично-теоретичних, методичних дисциплін) та операційної складових (наявність професійно-творчих умінь, оволодіння засобами, формами, методами організації означеної діяльності).

Художньо-творча діяльність магістрів-вокалістів передбачає готовність до виконання самостійної вокально-виконавської практики, розробку, організацію та проведення концертних форм виконавської практики засобами вокально-популяризаторських, або просвітницьких проєктів. Де просвітництво є сублімованою функцією, яка вміщує в собі освітню та виконавську технології, спрямовує вокаліста-виконавця до використання художніх засобів у концертній діяльності, метою якої є інтелектуальне та естетичне виховання підростаючого покоління в поза-навчальній практиці.

На думку Т. Жигінас «вокально-фахова підготовка студентів магістратури має спрямовуватися на розкриття усіх потенційних властивостей творчої особистості: підвищення інтелектуально-творчого рівня студентів здатних орієнтуватись в різних стильових музичних напрямках, адаптуватись до різних соціокультурних ситуацій, мобільно реагувати на естетичні потреби суспільства, формування ціннісних орієнтацій особистості, тощо» [3, с. 126]. З цього погляду актуальним стає питання про розвиток особистісно-творчого потенціалу майбутнього співака, ціннісно-зорієнтованого на ретрансляцію кращих вокальних зразків в художньо-творчій діяльності.

Магістранти-вокалісти мистецьких факультетів вітчизняних університетів прагнуть до творчості, але співвідносять вокально-виконавську творчість з можливістю проведення вокально-педагогічної діяльності та набувають додаткової компетентності у процесі навчання у вокальній магістратурі, формують власний художньо-творчий потенціал у процесі набуття досвіду розробки та створення програмних концертних виступів, концертів просвітительського спрямування тощо.

Висновок. В дослідженні наведено вагомі сутнісні ознаки досліджуваної проблематики. Виявлено, що удосконаленню процесу фахової підготовки магістрів-вокалістів сприятиме підготовка до художньо-творчої діяльності. У процесі фахової самореалізації дипломовані магістри-вокалісти значно ефективніше зможуть проводити культурний діалог зі слухачами в культурних сольо-виконавських та колективних художньо-творчих проєктах, що в цілому сприятиме формуванню культури слухацької аудиторії та підростаючого покоління, шляхом упровадження новітніх форм фахової самореалізації вокаліста-виконавця.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. Бусел В. Т. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
2. Гаврилюк О.А. Методика організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва: методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Друк», 2016. 120 с.
3. Жигінас Т.В. Наукові засади формування вокально-виконавської майстерності майбутніх магістрів з Китаю у працях сучасних українських та китайських науковців // Науковий збірник: Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 5 (119) – Р. IV. С. 125-136.
4. Зуб К.К. Художньо-творча діяльність майбутнього вчителя музичного мистецтва // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського/. - 2011, Вип. 1.33 с. 140-143.

5. Козир А.В. Професійна майстерність учителя музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 380 с.
6. Отич О.М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: автореф. Дис... док. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2009. 47 с.
7. Падалка Г.М. Учитель, музика, діти / Г. М. Падалка. – Київ: Музична Україна, 1982. – 144 с.
8. Роменець В.А. Психологія творчості / Психологія творчості. Київ. 1965.
9. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2005.
10. Сисієва С.О.Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: Монографія /С.О. Сисієва – К.: ТОВ Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. – 404 с.
11. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва: навчально-методичний посібник / за ред. Н. Г. Ничкало. Чернівці: Зелена Буковина, 2011. 255 с.
12. Тернопільська В.І., Коломієць Т.В., Піонтківська І.О. Довідник з виховної роботи зі студентами: навч. посіб. Тернопіль : Богдан, 2014. 184 с.
13. Цянь Кай Художньо-творча діяльність особистості: теоретичний аспект. // зб. наукових матеріалів НПУ ім. М.П.Драгоманова «Імідж сучасного педагога» /, №1(190), с.107–110. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-1\(190\)-107-110](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-1(190)-107-110).
14. Щолокова О.П. Філософські засади мистецької освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009.
15. Rose Lee Goldberg, Performance Art: From Futurism to the Present //Ad Marginem Press, Garaj. – 2019, – 320с. <https://www.livelib.ru/book/1003033853-iskusstvo-performansa-ot-futurizma-do-nashih-dnej-rouzli-golber>

WANG JING.

The problem of training masters-vocalists for artistic and creative activity.

The article highlights the actual problem of forming the readiness of masters-vocalists for artistic and creative activity. The analysis of scientific literature in the direction of the researched problem allows us to identify significant aspects and essential characteristics of the preparation of graduate students-vocalists for artistic and creative activities. The desired format of a modern specialist is characterized by signs of universality, in particular, a vocalist-performer who has a perfect voice, orients himself in the manners of performing a multi-genre and multi-style repertoire. Accordingly, the modern vocalist-performer possesses an individual creative approach in creating an artistic image of the performed vocal work based on image features. The improvement of the process of professional training of masters-vocalists will be facilitated by preparation for artistic and creative activities, who, in the process of further professional self-realization, will be ready to conduct a cultural dialogue with listeners, which will generally contribute to the formation of the culture of the listening audience and the younger generation, through the introduction of the latest forms of professional self-realization of vocalists - performer.

Keywords: masters-vocalists, artistic and creative activity, professional self-realization

References:

1. The Great Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language / compiled and edited by Busel V. T. K.: Irpin: PTF "Perun", 2005. 1728 с.
2. Havryliuk O.A. Methods of organising artistic and creative activity of future teachers of music: a methodological guide. Vinnytsia: Druk LLC, 2016. 120 с.
3. Scientific bases of formation of vocal and performing skills of future masters from China in the works of modern Ukrainian and Chinese scientists // Scientific collection: Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies, 2022, No. 5 (119) - P. IV. C. 125-136.
4. Zub K.K. Artistic and creative activity of the future teacher of musical art // Scientific Bulletin of Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi. - 2011, Issue 1.33 pp. 140-143.
5. Kozyr A.V. Professional skill of a music teacher: theory and practice of formation in the system of multilevel education: monograph. Kyiv: Drahomanov National Pedagogical University, 2008. 380 с.
6. Otych O.M. Art in the system of development of creative individuality of the future teacher of vocational education: PhD. Dr. Sci: 13.00.04. Kyiv, 2009. 47 с.
7. Padalka H.M. Teacher, music, children / H.M. Padalka. - Kyiv: Musical Ukraine, 1982. - 144 p.
8. Romenets V.A. Psychology of creativity / Psychology of creativity. Kyiv. 1965.
9. Rudnytska O.P. Pedagogy: general and artistic. Ternopil: Educational book - Bogdan. 2005.

-
10. Sysoieva S.O. Creative development of specialists in the conditions of the magistracy: Monograph / S.O. Sysoieva - K.: EDELWEIS Publishing Enterprise LLC, 2014. 404 p.
 11. Creative development of personality by means of art: a study guide / edited by N. Nychkalo. Chernivtsi: Green Bukovyna, 2011. 255 c.
 12. Ternopilska V.I., Kolomiets T.V., Piontkivska I.O. Handbook on educational work with students: a textbook. Ternopil: Bogdan, 2014. 184 c.
 13. Qian Kai Artistic and creative activity of a personality: theoretical aspect. // Collection of scientific materials of the Drahomanov National Pedagogical University "Image of a modern teacher", №1(190), pp.107-110. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-1\(190\)-107-110](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-1(190)-107-110).
 14. Philosophical foundations of art education. Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Kyiv: Drahomanov National Pedagogical University, 2009.
 15. Rose Lee Goldberg, Performance Art: From Futurism to the Present // Ad Marginem Press, Garaj. - 2019, - 320c. <https://www.livelib.ru/book/1003033853-iskusstvo-performansa-ot-futurizma-do-nashih-dnej-rouzli-goldber>.